



## PETIČNÍ PRÁVO

Od vstupu Maastrichtské smlouvy v platnost má každý občan Evropské unie a kterákoli fyzická nebo právnická osoba s bydlištěm nebo statutárním sídlem v některém členském státě právo předložit Evropskému parlamentu petici ve formě stížnosti nebo žádosti, a to ve věci spadající do působnosti Evropské unie. Petice posuzuje Petiční výbor Evropského parlamentu, který rozhoduje o jejich přípustnosti a zabývá se jimi.

### PRÁVNÍ ZÁKLAD

Články [20](#), [24](#) a [227](#) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), článek [44](#) Listiny základních práv Evropské unie.

### CÍLE

Petiční právo bylo zavedeno, aby mohli občané EU a osoby pobývající na jejím území jednoduchým způsobem předkládat orgánům EU stížnosti nebo žádosti o to, aby přijaly opatření.

### VÝSLEDKY

#### A. Způsobilost a požadavky (článek [227](#) SFEU)

Každý občan EU a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se statutárním sídlem v některém členském státě může Parlamentu předkládat petice, a to samostatně či společně s dalšími občany.

Aby byly petice přípustné, musí se týkat záležitostí, jež spadají do působnosti Evropské unie, a přímo se dotýkat předkladatelů petic. Tato druhá podmínka má velmi rozsáhlý výklad.

#### B. Postup

Postup pro předkládání petic a jejich posuzování je stanoven články 226 až 230 a přílohou VI (XX) [jednacího řádu Parlamentu](#), které udělují příslušnou pravomoc jednomu z parlamentních výborů, Petičnímu výboru.

##### 1. Formální náležitosti

Petice musí uvádět jméno, státní příslušnost a adresu každého z předkladatelů a musí být podána v jednom z úředních jazyků EU. Petice lze předkládat buď v elektronické



podobě prostřednictvím internetového portálu Parlamentu pro předkládání petic nebo poštou v papírové podobě.

## 2. Obsahová přípustnost

Petice splňující tyto formální náležitosti jsou postoupeny Petičnímu výboru, který musí nejprve rozhodnout, zda jsou přípustné. Výbor za tímto účelem ověří, zda daná záležitost spadá do působnosti EU. Pokud tomu tak není, výbor prohlásí petici za nepřípustnou. Uvědomí o této skutečnosti předkladatele petice a sdělí mu důvody tohoto rozhodnutí. Předkladatelé jsou často vybídnuti k tomu, aby se obrátili na jiný vnitrostátní, unijní nebo mezinárodní orgán. Nejčastějším důvodem nepřípustnosti petic je to, že předkladatelé nemají přesné informace o pravomocích a odpovědnosti EU, členských států a dalších mezinárodních organizací a orgánů (jako je OSN a Rada Evropy) a o možných opatřeních a nápravě z jejich strany, a to i v souvislosti s použitelností Listiny základních práv Evropské unie.

## 3. Posuzování petic

V závislosti na okolnostech může Petiční výbor přijmout jedno nebo více z těchto opatření:

- požádat Evropskou komisi, aby petici předběžně prošetřila a poskytla informace o tom, zda je v souladu s příslušnou legislativou EU,
- předat petici jinému výboru Parlamentu pro informaci nebo pro to, aby podnikl další kroky (výbory mohou pro Petiční výbor vypracovat stanovisko, projednat danou petici nebo ji zohlednit ve své legislativní, politické či kontrolní činnosti),
- pokud jde v petici o zvláštní případ, který vyžaduje individuální přístup, může Petiční výbor kontaktovat příslušné instituce či orgány nebo předat případ k vyřešení stálému zástupci dotčeného členského státu,
- podniknout jakékoli jiné vhodné kroky, aby se pokusil věc vyřešit nebo mohl předkladateli doručit vhodnou odpověď.

Výbor také rozhoduje o tom, zda bude petice zařazena na jeho pořad jednání. Pokud ano, je na schůzi pozván předkladatel a zástupci Komise a členských států. Na této schůzi předkladatel, pokud si to přeje, představí svou petici, Komise ústně přednese své stanovisko a vyjádří se k písemné odpovědi na otázky, kterými se petice zabývá, přičemž k vyjádření mohou být vyzváni také zástupci dotčených členských států. Členové Petičního výboru mají poté příležitost si vyměnit názory na otázky, které vyvstaly v průběhu rozpravy, a navrhnout opatření, která je nutné přijmout.

Ve zvláštních případech se může výbor rozhodnout uspořádat slyšení nebo seminář, provést zjišťovací misi v příslušné zemi či oblasti, o svých pozorováních a doporučeních vydat zprávu o pracovní cestě nebo připravit a předložit úplnou zprávu nebo stručný návrh usnesení, o nichž pak bude Evropský parlament hlasovat na plenárním zasedání. Může se také rozhodnout předložit Komisi nebo Radě otázky k ústnímu zodpovězení a uspořádat rozpravu v plénu.

Pokud se petice vztahuje k záležitosti obecného zájmu a odhaluje nesprávné provedení nebo použití práva EU, může Komise vůči příslušnému členskému státu přijmout opatření, např. zahájit řízení pro nesplnění povinnosti.



#### 4. Uzavření

Petice může být Petičním výborem uzavřena v různých stadiích postupu, např. poté, co výbor rozhodne o přípustnosti, po projednání na schůzi výboru, v případě, že ve věci petice již nelze učinit žádná další opatření, když petici předkladatel stáhne nebo když předkladatel na žádost o poskytnutí dalších informací neodpoví ve stanovené lhůtě.

#### 5. Transparentnost

Petice předložené Parlamentu se stávají veřejnými dokumenty. Jejich shrnutí a jiné relevantní dokumenty se zveřejní ve všech úředních jazycích EU na [internetovém portálu Parlamentu pro předkládání petic](#) poté, co Petiční výbor rozhodne o jejich přípustnosti.

Předkladatelé jsou písemně informováni o veškerých rozhodnutích výboru týkajících se jejich petic a důvodech těchto rozhodnutí, a jakmile jsou rozhodnutí k dispozici, jsou jim případně poskytnuty příslušné informace a dokumenty.

### ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Podle Smluv je příjemcem petic Parlament, a zodpovídá tedy za to, aby byly obavy vyjádřené v těchto peticích v EU plně zohledněny. Za tímto účelem vznikl zvláštní výbor, [Petiční výbor](#), který má za úkol petice zpracovávat a koordinovat navazující činnosti orgánu. Jak se zdůrazňuje ve výročních zprávách o jednáních výboru v předešlém roce<sup>[1]</sup>, Parlament vždy považoval petice za klíčový prvek participativní demokracie. Zdůrazňuje také jejich význam při odhalování případů nesprávného provedení a uplatňování práva EU členskými státy. Řada petic již vedla k legislativním nebo politickým opatřením, pilotním případům EU, řízením o předběžné otázce nebo řízením o nesplnění povinnosti.

Petiční výbor je obzvláště aktivní v oblasti základních práv (mj. pokud jde o práva dětí, diskriminaci, práva menšin, spravedlnost, volný pohyb, volební právo a brexit), životního prostředí a dobrých životních podmínek zvířat, vnitřního trhu, sociálních práv, migrace, obchodních dohod a veřejného zdraví. Výbor hraje zvláštní roli především při ochraně osob se zdravotním postižením, a to v kontextu rámce EU týkajícího se provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, a také každoročně organizuje seminář o otázkách souvisejících se zdravotním postižením.

Pro zajištění toho, aby otázky vznesené v peticích byly řešeny a vyřešeny, existuje řada nástrojů: zjišťovací mise, veřejná slyšení, zadávání studií, petiční síť vytvořená v roce 2016, která zajišťuje širší spolupráci mezi dalšími výbory zabývajícími se peticemi, a spolupráce a dialog s vnitrostátními parlamenty a orgány a dalšími institucemi EU (zejména s Komisí a evropským veřejným ochráncem práv).

V roce 2014 Parlament spustil také [internetový portál pro předkládání petic](#), který zlepšil informovanost veřejnosti o peticích a zvýšil transparentnost tohoto postupu. Tento portál umožňuje účast občanů, fyzických nebo právnických osob s bydlištěm nebo sídlem v EU, kteří mohou jeho prostřednictvím komunikovat s EU, např. tím, že

---

[1]Výroční zprávy o jednáních Petičního výboru zahrnují informace o počtu petic, které výbor obdržel, jejich formátu, statusu, výsledku, zemi, jazyku, státní příslušnosti a předmětu; internetovém portálu; vztazích s Komisí, Radou a evropským veřejným ochráncem práv; zjišťovacích misích, veřejných slyšeních, zadaných studiích a dalších klíčových otázkách.



podpoří přípustnou petici<sup>[2]</sup>. Internetový portál Parlamentu pro předkládání petic rovněž uvádí řadu [alternativ k peticím](#), které jsou pro evropské občany dostupné.

Georgiana Sandu  
10/2023

---

[2] Více informací o Petičním výboru a jeho činnostech, viz [úspěchy Petičního výboru v průběhu volebního období 2014–2019 a výzvy do budoucna](#).

